

کارگردانی به سبک اسپلیتبرگ

کریستوفر کنورتی
محمد ارژنگ

فهرست

یادداشت مترجم	۷
مقدمه	۹
چه گونه از این کتاب استفاده کنیم؟	۱۳
بخش اول	۱۵
تعقیب از روی یأس: مهاجمان صندوق گم شده	
بخش دوم	۳۱
هدایت چشم: نیتس	
بخش سوم	۴۳
آشکار کردن اطلاعات: پارک ژوراسیک	
بخش چهارم	۵۷
آشکارسازی بصری: امپراتوری خورشید	
بخش پنجم	۶۹
گفت و گوی پویا: آرواره‌ها	

۸۳	بخش ششم
	امواج تعلیق: اگر من توانم مرا بگیر
۹۷	بخش هفتم
	صحنه‌پردازی عمیق: فهرست شیندلر
۱۰۹	بخش هشتم
	اختلاف ارتفاع نمادین: آمیستاد
۱۲۱	بخش نهم
	داستان‌گویی سریع: آمیستاد
۱۳۱	بخش دهم
	داستان‌گویی بصری: امپراتوری خورشید
۱۴۷	کلام آخر
۱۴۹	درباره‌ی نویسنده
۱۵۱	درباره‌ی مترجم
۱۵۳	فهرست فیلم‌ها
۱۵۵	نامنامه

صحنه‌های تعقیب و گریزی که خوب اجرا شده باشند، به فیلم زندگی می‌دهند، کاری که اسپیلبرگ استاد آن است و با ترکیب کردن متوازن هیجان، کنش و حتی شوخی می‌تواند تعقیب و گریزی مؤثر را خلق کند.

در اینجا، برای یک تعقیب و گریز خوب، لازم بوده شما حس کنید هریسون فورد از رسیدن به یک سبد حس نالامیدی دارد و حمل‌کنندگان آن سبد نیز از این‌که بتوانند گریزند احساس یأس می‌کنند. برش زدن ساده بین افراد درگیر تعقیب نتیجه‌ی خوبی خواهد داشت؛ با وجود این بعضی کارگردانان همین شیوه‌ی سهل را به کار می‌برند.

اسپیلبرگ تعقیب را با نمایش دادن هریسون فورد شروع می‌کند که سعی دارد دیدی کی از صحنه به دست آورد. مثل ما، فورد هم می‌خواهد بداند چه چیز در حال روی دادن است. چون سبدهای مشابه دیگر و افراد بسیاری که در هم می‌لولند در قاب دیده می‌شوند، این قاب‌بندی سبب می‌شود ما نالامیدی او را حس کنیم. ضمن این‌که موضع را روشن می‌کند که مشکلاتی برایش در حال شکل گرفتن‌اند. این لحظه، حفظه‌ای کوتاه است؛ اما دکوپاژی عالی برای شروع یک تعقیب و گریز سخت است.

پیش از آن‌که تعقیبی را شروع کنید، تصویری را نشان دهید که القاء کند تلاش قهرمان فیلم بنتیجه خواهد بود. هر چه موانع بیشتر سر راه قهرمان قرار دهید، هیجان بیشتری در مخاطب ایجاد خواهید کرد.

قهرمان شما هر چه را تعقیب کند (شخصی دیگر، یک خودرو یا یک سبد)، لازم است نمای روشنی از آن چیز در حال گریز به ما نشان داده شود. در اینجا با نشان داد سبد در مرکز قاب و پن کرد دوربین با آن، این کار انجام شده است. همچنین جمعیت جلوی قاب این طور القاء می‌کند که مانعی در حرکت او وجود دارد.

موضوع مورد تعقیب، هر چه هست، حین حرکتش آن را در وسط قاب نگه دارید تا مخاطب به طور کامل بفهمد قهرمان سعی دارد خود را به چه برساند.

فورد از پایین سمت چپ قاب ظاهر می‌شود و خودش را درون جمعیتی می‌اندازد که به سوی سمت چپ قاب در حرکت است. این جمعیت مانع آشکار است که سرعت او را می‌کاهد و ما را در انتظار این می‌گذارد که او دوباره تعقیب ش را ادامه دهد. آن‌چه مهم است این است که پس از آنکه او با فشار آوردن و هل دادن‌های زیاد راهش را باز می‌کند، تمام افراد پشت به دوربین می‌کنند. این کار سبب می‌شود ما به چهره‌ی این افراد نگاه نکنیم، چون همیشه چهره‌ی انسان، چشم ما را به خود جلب می‌کند. همچنین این کار چشم ما را به فضای خالی‌ای در عقب جلب می‌کند تا نشان دهد فورد حالا در مسیر مدنظرش قرار گرفته است.

اگر قهرمان تعقیب ش را صاف و مستقیم شروع کند، مخاطب حس خواهد کرد که آن تعقیب به زودی به پایان می‌رسد. برای پرهیز از این تصور موانعی را در سرراه قهرمان قرار دهید.

ما باز به سبد برمی‌گردیم که دوباره در مرکز قاب قرار دارد. اسپیلبرگ استاد هدایت توجه است و این نما این خاطر جمعی را با خود دارد که بیننده به وضوح سبد را می‌بیند که در حال حرکت است. برای پویاتر کردن نما، دوربین پایین گذاشته شده است که یعنی با نزدیک شدن تعقیب شوندگان باید به بالا تیلت کند.

پایین گذاشتن دوربین هر عنصريا شخص نزدیک شونده‌ای را با سرعتی بیشتر نمایان می‌کند و به بالا بردن حس سرعت تعقیب کمک می‌کند.